

עזחזור מבחן- רפואה והלכה

1. כיצד ביאה הרכ אליעזר וולדינברג את הגדרת החת"ם סופר:
"אבל כל שאחר שמוטל כאבן דומם, ואין בו שום דפיקה ואם ואח"כ בטל נשימה אין לנו אלא דברי תורתנו הקדושה שהוא מת".
א. בהעדר דופק הלב ברור שאין בו נשימה.
ב. החת"ם סופר דורש את הפסקת פעולת הלב, אלא שהעדר נשימה משמש סימן שהלב אינו פועל.
ג. מספיק לוודא שאין בו נשימה בלא צורך לבדוק את הלב.
ד. קביעת מיתה באדם נקבעת בהפסק הנשימה, אך כדי לוודא זאת צריך לבדוק שלושה דברים: חוסר תנועה, פעולת הלב, חוסר נשימה.
2. מהי דעתם של הפוסקים בעניין הפריה חוץ גופית, ומדוע?
א. מותר, אך לא מקרימים בכך את מצוות "פרו ורבו".
ב. מותר ובתנאי שיש הקפדה מלאה שלא לערבב את זרע הבעל בזרע זר, ובתנאי שאין לזוג דרך אחרת להיבנות, כי אין בכך הוצאת זרע לבטלה מכיוון שיוצא מכך תינוק וכן יש בכך משום מצוות פריה ורבייה כי חשובה התוצאה ולא המעשה.
ג. אסור כי יש בכך בעיה מוסרית שעלולה להביא לאנדרמוסיה בעולם וכו'...
ד. מותר ובתנאי שעברו על האיסור 10 שנות עקרות.
3. מהי דעתו של הרב משה פיינשטיין בעניין "רגע המוות" והשתלות לב?
א. מוות מוחי (גזע המוח נרקב לחלוטין) - הוא מוות לכל דבר וניתן להוציא את הלב לצורך השתלה.
ב. מוות מוחי לא נחשב כמוות, והוצאת הלב תיחשב לרצח.
ג. מוות מוחי לא נחשב כמוות, אך מותר להוציא את הלב כדי להציל חולה אחר.
ד. מוות מוחי נחשב כמוות, אך אין להוציא את הלב אלא לחקות שיפסיק לפעול.
4. "עד היכן הוא בודק, עד חוטמו, ויש אומרי עד ליבו"
"אמר רב פפא: מחלוקת ממטה למעלה, אבל מלמעלה למטה כיוון שבדק עליה עד חוטמו שוב אינו צריך" מה ניתן ללמוד מקטע זה?
א. הבדיקה החשובה לקביעת המוות היא הנשימה. גם מי שדורש את בדיקת הלב, מסתפק בבדיקת הנשימה. מאידך למי שדורש בדיקת נשימה, צריך להמשיך ולבדוק את החוטם, מאחר ואי אפשר להסתפק בבדיקת הלב.
ב. הפסקת הנשימה בהיטם מצביעה על דום לב, אך עדיף לבדוק את דופק הלב.
ג. צריך לבדוק את החוטם ואת הלב.
ד. שיש מחלוקת האם קביעת המוות נעשית ע"י בדיקת הלב או בדיקת נשימה (בחוטם).
5. מה מסיקים רוב הפוסקים מדברי המשנה: "האישה שהיא מקשה ללדת - מחתכין את הוולד במעייה, ומוציאין אותו אברים אברים, מפני שחיה קודמים לחייו".
א. שמותר לבצע הפלה בכל הריון המסכן את האם, גם אם נובעת מכך שהיא חולה במחלה אחרת, כגון: מחלת לב וכו'...
ב. אם האישה טקסה לילד עוזרים לה ליליד את הוולד ע"י הוצאת אבר אבר כדי שהוולד יישאר בחיים.
ג. מותר לבצע הפלה רק בסוף ההריון בשלבי הלידה ולא לפני כן.
ד. שרק כאשר יש קושי בלידה המסכן את האישה - מותר להפיל.

6. מה למדו הפוסקים מן המשנה: "התזו ראשיתם, אף על פי שמפרכסין-טמאין, כגון זנב של לטאה שהיא מפרכסת?"

א. שאם הותז ראשו של אדם הוא נחשב עדיין כחי כל עוד וגופו מפרכס כזנב של לטאה.
ב. שמוות מוחי לא נחשב כמוות עד שיותז ראשו ממש.

ג. שאם גזע המוח נרקב לחלוטין הדבר דומה לאדם שהותז ראשו שנחשב בוודאי כמת, למרות שליבו ממשיך לפעום.

ד. אם הותז ראשו יש בכך סימן שהלב הפסיק לפעום.

7. האם מותר לבצע הזרעה מלאכותית מתורם זר גוי, מדוע?

א. אסור לכל הדעות, כי מערבבים זרע גוי בעם ישראל.

ב. מותר לכתחילה כי אין חשש שישא אח את אחותו מאביו.

ג. אסור לכל הדעות בגלל הבעיות המוסריות והבעיות ההלכתיות הנוספות.

ד. יש פוסקים שמתירים בשעת דחק גדול כי לא קיים החשש שמא ישא אח את אחותו מאביו.

8. לפי הנצרות הקתולית:

א. אסור בכל מקרה לבצע הפלה כי יש בכך רצח לכל דבר.

ב. מותר לבצע הפלה רק כאשר האישה בסכנה.

ג. מותר לבצע הפלה רק כאשר העובר יוצא פגום.

ד. מותר לבצע הפלה ללא הגבלה, כי זו זכותה של האישה.

9. מדוע אסורה ההפלה לפי רוב הפוסקים:

א. מפני שהדין מותר, אך מידת חסידות לא להפיל.

ב. כי יש מצוות לגדל תינוקות.

ג. כי יש בכך איסור רצח.

ד. יש בכך איסורים מהתורה או מדרבנן, אך אין בכך רצח.

10. האם מותר להפיל ממזר, מדוע?

א. לפי כולם מותר, כי אסור להרבות ממזרים בעולם.

ב. לפי כולם מותר כי יש בכך פגם משפחה.

ג. לפי כולם אסור, כי זה לרצוח ממזר.

ד. הרב יאיר בכרך אוסר זאת, כי לממזר יש זכות קיום ואף נאמר עליו ממזר תלמיד חכם עדיף מכהן גדול עם הארץ. לעומת זאת ר' יעקוב עמדין מתיר זאת, כי האישה שזנתה עונש מוות.

11. מה למד האדמו"ר מסאטמר מן הפס': "ואל אשת עמיתך לא תיתן שכבתך לזרע לטמאה בה?"

א. יש בכך איסור עריות אבל לא ממזרות.

ב. יש בכך ממזרות אך לא איסור עריות.

ג. אסור לאשת איש לקלוט שכבת זרע מאדם זר, אלא בלא בואה ויש בכך איסור מיתה וממזרות.

ד. אסור לאשת איש לקלוט שכבת זרע מאדם זר כי לא ייודע למה הזרע.

12. עד מי מותר להפיל לפי הרב אליעזר וולדינברג במקרה של תייזקס, ומדוע?

א. עד סוף ההיריון, כי הדעתו איסור הפלה הוא רק מדרבנן.

ב. עד שבועה חודשי היריון, כי לדעתו איסור הפלה הוא רק מדרבנן ויש סבל קשה לוולד ולהורים וסופו של הולד למות.

ג. קודם 40 יום כי אז הולד נחשב למים בעלמא.

ד. עד שלושה חודשי היריון, כי עד אז לא הוכר עוברות.

13. האם מותר לפי דעתו של הרב אליעזר וולדינגברג לבצע הפריה חוץ גופית, ומדוע?

א. אסור מסיבות מוסריות וגזירות שונות. אך לא מעיקר הדין.

ב. מותר ובתנאי שעברו על האשה 10 שנות עקרות.

ג. אסור מעיקר הדין, ואפילו בין בעל לאשתו כי יש בכך הוצאת זרע לבטלה שכן הזרע לא מוכנס

לרחמה של האשה וכן בהפריה חוץ גופית לא מקיימים מצוות פריה ורבייה.

ד. מותר ובתנאי שיש הקפדה מלאה שלא לערבב זרע הבעל בזרע זה.

14. כיצד ביארו חז"ל את הפס': "וכי ינצו אנשים ונגפו אישה הרה ויצאו ילדיה, ולא יהיה אסון עונש ייענש

כאשר ישית עליו בעל ונתן בפלילים, ואם אסון יהיה ונתתה נפש תזת נפש?"

א. אם עקב ההכאה האשה רק הפילה, חייב המכה בדמי וולדות, אך אם קרה אסון והאשה מתה, חייב

המכה עונש מוות.

ב. רק אם נהרגו הולדות והאשה - חייב עונש מוות.

ג. אם עקב ההכאה יצאו ילדיה חיים חייב המכה בדמי וולדות, אך אם יצאו מתים חייב המכה עונש

מוות.

ד. אם עקב ההכאה האשה הפילה בתוך שלשת חודשי ההיריון הראשונים, חייב המכה בדמי וולדות, אך

אם הפילה בחודשי הריונה האחרונים יש בכך אסון וחייב המכה עונש מוות.

15. מהי דעתו של הרב גורן בעניין אם פונדקאית, ומדוע?

א. שתיהן אימהות מספק.

ב. שהאם הביולוגית היא האם ההלכתית לכל דבר, כי הנשמה ניתנת באדם משעת הפקידה - בשלב

ההפריה נקבעת זהותו של האדם.

ג. שתיהן אינן נחשבות לאמהות, כי כל אחת עשתה רק חלק מהההליך.

ד. שהאם הפונדקאית היא האם ההלכתית לכל דבר כי מתוך רחמה יצא הולד.

16. מהי דעתו של הרב אוירבך בעניין רגע המוות והשתלת לב?

א. מוות מוחי לא נחשב כמית כמל מקרה.

ב. מוות מוחי נחשב כמוות וניתן להוציא את הלב לצורך השתלה.

ג. מוות מוחי נחשב כמוות מבחינה עקרונית, אך כל עוד הלב פועם יש לחשוש שמא המוח עדיין לא מת.

ד. מוות מוחי לא נחשב כמוות אך מותר להוציא את הלב כדי להציל את חברו.

17. מה ניתן להוכיח לעניין אם פונדקאית מדין שני תאומים, שאם בעת ההיריון הייתה גויה והתגיירה תוך

כדי הריונה - לא חולצין ולא מביימין, אעפ"י שאביהם אחד הוא, אבל חייבים משום אשת אח מן האם,

כי דין אמם כישראלית שילדה בנים.

א. שהאם הביולוגית היא האם ההלכתית לכל דבר, כי האשה שהרתה הוא האם ולכן הם נחשבים כשני

אחים.

ב. שהאם הפונדקאית היא האם ההלכתית לכל דבר, כי ילדה אותם בהיותה יהודייה ועל כן נחשבים

כאחים למרות שהרתה אותם בהיותה גויה.

ג. שגם האם הביולוגית וגם האם הפונדקאית נחשבות כאמהות לפי ההלכה, כי היא גם הרתה אותם וגם

ילדה אותם.

ד. האם הביולוגית והאם הפונדקאית אינן נחשבות כאמהות כי כל אחת עשתה רק דבר אחד - הריון או

לידה.

18. מהי נטיתם של הפוסקים בפונדקאות? - שתיהן אימהות מספק.

19. מתי ייתכן מצב שלולד יש אם ולא אב? - בשיבוט גנטי, שגוי בא על ישראלית.

20. תוצאה חיובית לבדיקת רקמות. - לא תחייב מזונות כי אין 100%

שאלות חזרה לכנס השני

1. מדוע אסרו רוב הפוסקים הזרעה מלאכותית מתורם זר יהודי?
בעיות מוסריות (מעשה זה עלול לנתק את הקשר בין הולדת ילדים ונישואין) ובעיות הלכתיות (חשש שמא ישא אחותו מאביו שהוא בעל הזרע).
2. כיצד ביאר חז"ל את הפס' "וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה וינצו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישות עליו בעל האשה ונתן בפלילים ואם אסון יהיה ונתן גפש תחת נפש"?
אם עקב ההכאה האשה רק הפילה חייב המכה בדמי ולדות אך אם קרה אסון והאשה מתה- המכה חייב למות.
3. מהי דעת הר' גורן בענין פונדקאות ומדוע?
אם הביולוגית היא ההלכתית לכל דבר כי הנשמה ניתנת באדם בשעת פקידה, בשלב הפריה נקבעת זהותו של האדם.
4. מה ניתן להוכיח לעניין אם פונדקאית מדין 2 תאומים שאם בעת ההריון היתה האם גויה והתגררה ומך כדי לא חולצין ולא מיבמים אע"פ שאביהם אחד הוא אבל חייבים משום אשת אח מן האם כדין אמן ישראלית שילדה בנים?
האם הפונדקאית היא האם ההלכתית לכל דבר כי ילדה אותם בהיותה יהודיה ועל כן נחשבים כאחים למרות שהרתה אותם בהיותה גויה.
5. עד היכן הוא בודק- עד חותמו ויש אומרים עד ליבון, אמר ר' פפא מחלוקת מלמטה למעלה אבל מלמעלה למטה כיוון שבדק עליה עד חוטמו שוב אינו צריך. מה גלמד?
הבדיקה החשובה לקביעת מוות היא הנשימה. גם מי שדורש את בדיקת הלב נסתפק בבדיקת הנשימה מאידך מי שדורש בדיקת נשימה צריך להמשיך ולבדוק את החוטם מאחר ולא נסתפק בבדיקת הלב.
6. מה מסיקים רוב הפוסקים מדברי המשנה "האשה שהיא מקשה לילד מחתכין את הילד במעיה ומוצאים אותו איברים איברים מפני שחייה קודמים לחייו"?
מותר לבצע הפלה בכל הריון המסכן את האם גם כשהסכנה נובעת מכך שהיא חולה במחלה אחרת כגון מחלת לב, סכרת וכו'.
7. מה למדו הפוסקים מן המשנה "התזו ראשיהן אע"פ שמפרכסין סמאין" כגון זנב לטאה מפרכסת.
אם גזע המוח נרקב לחלוטין דומה לאדם שהותז ראשו שנחשב בודדאי כמת למרות שליבו ממשיך לפעום.

9. כיצד באר הר' ולנדברג את ההגדרה חתם סופר שכל שאחר שמוטל כאבן דומם ואין בו שום דפיקה נאם אח"כ נטל הנשימה אין לנו אלא... תורתנו הקדושה שהיא מה?
כדי לוודא צריך לבדוק 3 דברים: חוסר פעולת הלב, חוסר נשימה וחוסר תנועה.

10. מהי דעתם של הפוסקים בענין הפריית חוץ ומדוע?
מותר בתנאי שיש הקפדה מלאה שלא לערבב בזרע זר עם הבעל ובתנאי שאין לזוג דרך אחרת להבנות ושאין בכך הוצאת זרע לבטלה מכיון שיוצא מכך תינוק וכך יש בזה משום מצוות פריה ורביה כי חשובה התוצאה ולא המעשה

מוות מוחי- גזע המוח נרקב לחלוטין מוות לכל דבר וניתן להוציא את הלב לצורך השתלה.

12. מה לוודא האדמור מסאטמר מן הפסוק ואשת אמיתך לא תותן לשכתך לזרע לסמאה בה?

יש בכך איסור עריות אך לא ממזרות.

13. עד מתי מותר להפיל לפי הר' ולנדברג במקרה של טייזקס ומדוע?

עד 7 חודשי הריון כי לדעתו איסור הפלה רק מדרבנן ויש סבל קשר לולד ולהורים וסופו של הילד למות.

14. האם מותר לפי דעתו של הר' ולנדברג לבצע הפריה חוץ גופית ומדוע?

אסור מעיקר הדין ואפילו בין בעל ואשתו כי יש בכך הוצאת זרע לבטלה שכן הזרע לא מוכנס לרחמה של האשה וכן בהפריה חוץ גופית לא מקיימים מצוות פריה ורבייה.

15. מהי דעתו של הר' אורבך בענין רגע המוות והשתלת הלב?

מוות מוחי נחשב כמוות מבחינה עקרונית אך כל עוד הלב פועם יש לחשוש שמא עדיין לא מת.

16. "ילדה שסיבכה בזקנה"

פירות הילדה כדין פירות הזקנה הפירות מהעץ הצעיר בהרכבה הופכים לחלק אינטגרלי מהעץ השם.

17. הר' הראשי שפירא בענין נפגעי תאונות דרכים בהשתלות לב- מתיר

כי אדם הנפגע בתאונות דרכים נחשב לטריפה.

18. חולה סופנית מה הגישה הרפואית? (הר' פריינשטיין והר' אורבך)

כל מה ששיך לטיפול שגרתי חייבים להמשיך אפילו טיפולים מסובכים (הזנה, חמצן, דיאליזה..)

19. אשה מעוברת שעומדת למות האם לילד את העובר? (מתוך סרט)

יש לוודא את מותה ואז לילד את הילד.

20. האם יש היתר להפיל במקרה של תסמונת דאון? בבדיקת מי שפיר?

רוב הפוסקים- לא. (אלא אם כן קיבלו היתר מיוחד במקרים מיוחדים כל מקרה לגופו).

21. לפי ההלכה עדיף שמי שיבצע את ההפלה?

חפאה יהודה.

22. מבחינת ההלכה עדיף הפלה בדרך עקיפה ע"י כדורים ולא גרידה (מתאפשר רק בתחילת ההריון)

23. המקרה הכי שכיח בהפלות בוועדה לאישור הפלות?

רווקה

24. בענין רחל ולאח, יוסף בן רחל

האם הפונדקאית היא האמא

25. בהסתמך על זה האם סומכים על אגדה?

יש עוד ראייה מהעצים

26. שיבוט גנטי פותר בעיה הלכתית של?

במקרה של עקרות הבעל תורם התא מקיים מצוות 'פרו ורבו'

27. שלבים בברית מילה:

הסרת עור הערלה- פריעת העור- מציצת דם (הוצאת דם)

התורה והמצוות ז"ל, מותר לעשות ברית מילה.

29. בדיקת רקמות לפי דעת הרמב"ם מדוע מול חז"ל?

חכמת הלימודים היתה חסרה בימי חז"ל ולא סמכו על דברי נביאים.

30. ממתי עושים ברית מילה?

ילד בין 37-41 חודשי הירון ומעל 2500 גרם.

31. בדיקת רקמות זהו חוק ביולוגי וחוק טבע אינו משקר ולא סומכים על מנהגי בני אדם.

32. ניתוח פלסטי- הר' ולדברג?

סכנת נפשות לשוא, איסור שחיתה, איסור שינוי בריאה

33. האם מותר לבצע הזרעה מלאכותית מתורגם זר גוי ומדוע?

יש פוסקים שמתירים בשעת דחק גדול כי לא קיים החשש שמא יישא את אם אחותו מאביו

34. לפי הנצרות הקתולית:

אסור בכל מקרה לבצע הפלה כי יש בכך רצח לכל דבר.

35. מדוע אסורה ההפלה לפי רוב הפוסקים?

יש בכך איסורים מן התורה או מדרבנן, אך אין בכך משום רצח.

לא הופיע בבחינה

36. לפי הרמב"ם מדוע אסור לאשה ללבוש כלי גבר?

כי יש בכך הליכה בדרכי הכופרים ומיני עבודה זרה

37. אבל במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה. כיצד בירר רוב הפרשנים את יציאת הכלה מחופתה?

יוצאת לאפות ולבשל

38. מסיפור יעל למדים- אסור לאשה לאחוז כלי נשק אבל מותר לה להילחם

על פי חז"ל, אסור לאשה לאחוז כלי נשק, אבל מותר לה להילחם.

על פי חז"ל, אסור לאשה לאחוז כלי נשק, אבל מותר לה להילחם.

על פי חז"ל, אסור לאשה לאחוז כלי נשק, אבל מותר לה להילחם.

על פי חז"ל, אסור לאשה לאחוז כלי נשק, אבל מותר לה להילחם.

על פי חז"ל, אסור לאשה לאחוז כלי נשק, אבל מותר לה להילחם.